

Lõpuseminar „Palgaerinevuste statistika parem kättesaadavus“ 26.01.2016

VESTLUSRINGI mõtteid.

Katri Eespere, Sotsiaalministeeriumi nõunik

- 1) Soolise palgalõhe puhul peab meeles pidama, et sotsiaalse probleemi lahendus ei peitu kunagi üksikisiku tasandil. Lahendus ei ole see, kui öelda naisele: „Küsi rohkem palka!“ või „Miks sa siis ei õppinud IT-d?“
- 2) Senisest rohkem on vaja välja tuua seoseid, mis soolisel palgalõhel on näiteks majandusele, turvalisusele, jätkusuutlikkusele jm). Palgalõhe ei ole ainult palgaprobleem, vaid siirded ja mõjud ulatuvad palju kaugemale. Naiste suur hoolduskoormus ja sooline palgalõhe – nähkem seoseid ja planeerigem lahendusi neist lähtuvalt. Kuidas mõjutab sooline palgalõhe majandust tervikuna? Riigi kestmajäämist? Sündimust?
- 3) Teadlikkuse suurendamine on jätkuvalt vajalik. Soolise võrdõiguslikkuse seaduse rakendumise analüüsi raames küsitles Praxis üle 500 tööandja ning selgus, et diskrimineerivaid olukordi ei tunta ära; ei osata hinnata, kas mõni olukord on seadusega kooskõlas või mitte. Ka töötajate teadlikkuse suurenemine on oluline – näiteks kasvõi teadmine, et oma perekonnaseisu ja laste arvu kohta ei pea tööandjale aru andma.
- 4) Valmisolek tegutseda ja konkreetset tegevused. Selge on, et soolist palgalõhet pelgalt mõttejõul ei kaota. Vaja on tegusid, ja valmisolekut neid tegusid teha. Tööinspeksioonile järelevalve pädevuse andmine võrdse palga üle on üks samm. See peab käima koos tööde hindamise juhendi väljatöötamise ja tööinspektorite koolitustega. Aga ainult sellest ei piisa. On vaja suurendada soolist tasakaalu otsustustasandil (kui Eesti tahaks olla kuluefektiivne, siis me rakendaks kvote!); on vaja muuta paindlikumaks vanemahüvitise süsteem; on vaja, et meil oleks raharessursse säästvalt kättesaadav värske ja lihtsalt esitatav statistika (olemasolevate andmebaaside arendamine ja täiendamine vajalike andmelõigetega võiks olla siinkohal üks võimalus).
- 5) Naiste kõrge haridustase ei too endaga kaasa enesekindlust ja enese kõrget väärtustamist. Seda näitab ka naiste ja meeste palgaootuste statistika. Naiste ootused on madalamad, sest nad väärtustavad end madalamalt. Asjata. Ka siin on jõustamist tarvis.